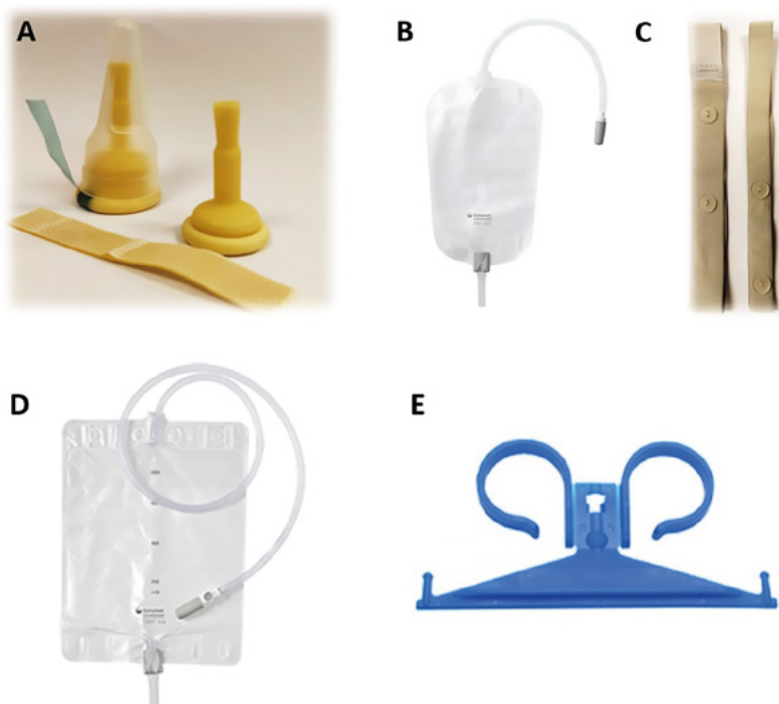

Obr. 2. Jednodílný (samolepicí) a dvoudílný urinální kondom (A), denní sběrný sáček (B), připevňovací pásky (C), noční urinální sáček (D) a držák urinálního sáčku (E). Převzato a upraveno podle (18, 19)

včetně příslušenství (sběrné sáčky, přídržné pásky). Tato neinvazivní kondomová drenáž má za úkol odvádět unikající moč pomocí spojovacích hadiček do sběrného sáčku umístěného na dolní končetině. V České republice jsou dostupné pouze urinální kondomy firmy Coloplast (urinální kondomy Conveen®), která nabízí dva typy těchto pomůcek (obr. 2A) – jednoduché a dvoudílné (18). Samolepicí (jednodílné) urinální kondomy mají na vnitřní straně integrovanou adhezivní vrstvu, která udržuje kondom na svém místě, ale umožňuje také jeho snadné odstranění při výměně pomůcky. U dvoudílných kondomů je lepicí proužek z hydrokoloidního materiálu dodáván ke kondomu samostatně, a proto jsou pomůcky označovány také jako kondomy s proužkem. Příložený elastický adhezivní proužek penis nezaškrcuje, avšak zabraňuje prosakování moči mimo prostředek. Oba typy kondomů jsou vyráběny z jemných elastických materiálů, které se přizpůsobují penisu a snižují riziko uvolnění a podtečení pomůcky. Nevýhodou těchto zdravotnických prostředků je však hrozba iritace pokožky unikající močí, možnost alergických projevů (vlivem adheziv či latexu) a jisté riziko jejich uvolnění.

Inkontinentním mužům, kteří trpí únikem více než 100 ml moči za den, je možné předepsat 30 ks urinálních kondomů na měsíc do celkové výše 22 Kč/ks (7). Toto množství umožňuje hygienickou výměnu pomůcky každých 24 hodin; výměna by měla probíhat ideálně ráno po sprše. Základním předpokladem pro optimální funkci těchto zdravotnických prostředků je výběr správné velikosti kondomu. V případě použití příliš velké pomůcky hrozí únik moči mimo pomůcku, zatímco příliš malý kondom může penis nepříjemně stahovat. Speciální měřicí šablony (tzv. měřky penisu), které jsou inkontinentním pacientům k dispozici, usnadňují volbu správného průměru, popřípadě délky zdravotnického prostředku. Nabídka urinálních kondomů Conveen® zahrnuje pomůcky s průměrem 25, 30, 35 a 40 mm, přičemž největší z nich je k dispozici pouze ve dvoudílné variantě (18).

Pomůcka Diveen® (obr. 3) se do pochvy zavádí za pomoci speciálního dvoudílného aplikátoru (obdobně jako tampon) v poloze příjemné pro pacientku, kupříkladu ve stoje s mírně pokrčenými nohama, vsedě nebo vleže. Zavedený kroužek může zůstat na místě po dobu až 12 hodin a během dne ho

Obr. 3. Intravaginální pomůcka Diveen® (vpravo) s vnitřní (uprostřed) a vnější částí aplikátoru (vlevo). Převzato z (22)

není nutné vyjímát, a to ani před použitím toalety. Večer je však nezbytné pomůcku vyjmout a důkladně očistit vodou a mýdlem. Diveen® je možné použít celkem dvakrát, kdy před opakovaným použitím je doporučeno kroužek i aplikátor znovu omýt a osušit.

Zajímavostí z hlediska předepisování tohoto zdravotnického prostředku je fakt, že kroužek Diveen® je dle Zákona o veřejném zdravotním pojištění řazen mezi absorpční pomůcky (do skupiny intravaginálních tamponů). To ve svém důsledku umožňuje předepsat až 150 ks tohoto prostředku na měsíc do celkové výše úhrady s ohledem na stupeň inkontinence (viz výše) (7). Dostupné jsou dvě velikosti kroužku (small a medium) (22). Obecně se doporučuje začít velikostí medium, která vyhovuje většině žen. Menší kroužek je pak určen pacientkám menší tělesné konstituce. Intravaginální pomůcku Diveen® není vhodné používat v těhotenství, těsně po porodu, během menstruace a samozřejmě ani při pohlavním styku. Kroužek není vhodný u probíhajících vaginálních infekcí či známek poškození vaginální sliznice, např. v důsledku zákroku, onemocnění apod.

Závěr

Inkontinence je pro jedince trpící touto poruchou značným problémem, a to nejen ze zdravotního, ale také společenského hlediska. Cílem tohoto článku, který vychází ze dvou předchozích publikací autorů vy-